

AMERIKA ESPERANTISTA SOCETO

Jan.-Feb., 1924

- We Must "Practise Our Trick"
Notes and News from the Central Office
Esperanto in Radio
Were You at Our Last Congress?
La Lago
La Cenita Hundo
Esperantista Kunigo
La Esperanta Movado en Norda Ameriko
La Korvo kaj la Cigno
Gazetoj Tutmondaj
Practical Politics

	Page
Harold Rollason	1
E. J. Meriam	2
	3
Henry W. Hetzel	5
Tradukita de L. Allen	9
	10
D. W. M. Jenkins	11
	12
	16
	18
Dr. E. Howard Tripp	19

AMERIKA ESPERANTISTO

a propaganda organization for the furtherance of the study and use of the International Auxiliary Language, Esperanto.

Yearly Memberships: Regular \$1.00; Contributing \$3.00; Sustaining \$10.00; Life Members \$100.

This department is conducted solely for the benefit of our organized groups throughout the country. It furnishes a means of keeping in close touch with the work in other cities, for the exchange of ideas and helpful suggestions, and for the formation of valuable friendships in a united field of endeavor.

BERKELEY, CALIF.

Berkeleya Esperanta Rondo.—Vinton Smith, Secy., 586 Lake Park Ave., Oakland, Calif.

OAKLAND, CALIF.

Oakland Esperanta-Rondo.—L. D. Stockton, Secretary, 420 15th St.

SAN FRANCISCO, CALIF.

Esperanto Association of California, Inc.—Meets first Tuesday evenings, Rooms 309-311 Chronicle Bldg., San Francisco. M. D. Van Sloun, Secretary, 1160 Fell Street.

MONTREAL, CANADA.

Montreal Esperanto Association: Meets each Monday evening at 8 in Room 17, 747 St. Catherine St., West, Sek. G. E. Warner.

OKLAHOMA CITY, OKLA.

La Oklahoma Esperantista Societo kunvenas dimanĉe kun Arto kaj Scienco Klubo, 2501 W. Ave. "G", RR6, Box 156, Oklahoma, Okla. C. R. D. S. Oakford, Prez.

WASHINGTON, D. C.

Kolumbia Esperanto Asocio.—Public meeting, third Wednesday of each month, 8.30 P. M., at the Thomson School, 12th & L Sts., N. W. La Kabea Esperanto Klubo.—Meets every Wednesday, except the third, at 8.30 P. M.—Free class, at 7.30 P. M., same address. Sin turnu al B. P. M., 1918 Sunderland Place.

CHICAGO, ILLS.

La Gradata Esperanto-Societo, Dvorak Park.—Jaroslav Sobehrad, Secretary, 5625 23rd Rd., Cicero, Ill.

La Esperanto Oficejo, 1669 Blue Island Ave.—Kunvenas 2an kaj 4an sab. ĉiutamonate.

ROCKFORD, ILLS.

Scandinavian Esperanto Institute, 1217 7th Ave.

BOSTON, MASS.

Boston Esperanto Society, 507 Pierce Bldg., Copley Sq.—Meets Tuesdays, 7 P. M. Miss M. Butman, Secretary.

WORCESTER, MASS.

Worcester County Esperanto Society.—Business Institute, every Friday, 8 P. M.

BALTIMORE, MD.

La Baltimore, Md., Esperanta Rondeto meets 1st and 3rd Wednesday evenings in month at Md. Academy of Sciences.

PORTLAND, ME.

Portland Esperanto Society.—Mrs. E. C. Flint, Secretary, 16 Sherman St.

DETROIT, MICH.

Detroit Esperanto Office, 607 Breitmeyer Bldg.—Open daily. Library at disposal of everybody daily, 7 A. M.-9 P. M., except Tues. and Fri. Classes meet Tues. and Fri., 8.15 P. M.

La Pola Esperanto Asocio, 1507 E. Canfield Ave.—B. Lendo, Sek., 3596 29th St.

Groups are listed for 12 issues of the magazine, at a cost of only 25 cents for the two-line insertion. Extra lines are 10 cents each additional. The heading,—name of city or town—is inserted free. This matter warrants the immediate attention of every club secretary.

Group Charter—\$1.00.

TOPEKA, KANSAS Esperanto Association. Prez. Capt. Geo. P. Morehouse. Sek-iino, S-ino Lida R. Hardy, 1731 Lane St. Kores-Sek-iino, F-ino Leone Newell, 635 Watson St.

NEW YORK CITY, N. Y.

The New York Esperanto Society.—Miss L. F. Stoeppler, Sec., 105 West 94th St. The Barco, or Esperanto Supper, is held on the first Saturday of each month, 6.45 P. M. at Hotel Endicott, 81st St. and Columbus Ave.

La dimanĉa kunveno, al kiu ĉiuj estas bonvenaj, okazas je la tria horo, posttagmeze, ĉiun dimanĉon, ĉe la loĝejo de S-ro Joseph Silbernik, 229 East 18th St., Manhattan.

WEEHAWKEN, N. J.

Hudson County Esperanto Society, Box 32, Weehawken, N. J. Headquarters: Room 307 Dispatch Building, Union Hill, N. J. Meetings: The second Tuesday of month. Secretary: Mr. O'Brien, 6 Hageman Place, West New York, N. J. Literatura Klaso, under direction of J. J. Sussmuth, every Tuesday except second, Room 307 Dispatch Building, Union Hill, N. J.

CLEVELAND, OHIO.

The Cleveland Esperanto Society, Hotel Winton, every Monday, 8.00 P. M. S. Kozminski, Sek., 3406 Meyer Ave.

TORONTO, CANADA.

The Toronto Esperanto Society meets every Sunday at 4 P. M., and classes are held every Thursday at 8 P. M. in the school room of the Society of Friends, 113 Maitland Street.

Honorary Secretary, Sro. A. P. H. Rollason, Box 123, Terminal A, Toronto.

ERIE, PA.

La Pola Studenta Societo, Prof. E. Bobrowski, ing., St. John Kanty College eldonas ½-jaran jurnalon, "La Studento," jara abono \$1.00.

PHILADELPHIA, PA.

Philadelphia Esperanto Society, Henry W. Hetzel, Sec'y, West Phila. High School for Boys. Barco and monthly meetings on third Tuesdays at Hotel Hanover, 12th and Arch Sts. (Barco 6.45; business meeting 7.45 P. M.) Centra Loka Oficejo, 133 N. 13th St. (Librovendejo de Peter Reilly, Vic-Delegito de U. E. A.)

Rondeto de Litovaj Esperantistoj, 2833 Livingston St.

Esperanto Stelo de Polujo.—Sekr., S. Zysk. Kunvenas mardon vespere inter 8-10 h., 501 N. York Ave.

PITTSBURGH, PA.

Esperanto Sec., Academy of Science and Art.—J. D. Hailman, Sec., 310 S. Lang Ave. Fridays, 8 P. M.

MILWAUKEE, WISC.

Hesperus Esperantists.—S-ino B. H. Kerner, Sek., 629 Summit Ave., 3rd Tuesdays, 8 P. M.

Amerika Esperantisto

ORGANO
de la

ESPERANTA ASOCIO DE NORDA AMERIKO
507 Pierce Bldg., Copley Square
Boston 17, Mass., U. S. A.

Vol. 32.

January-February, 1924

No. 6

We Must "Practise Our Trick"

"A circus performer told a newspaper reporter the other day that she could not leave off practising her trick (I forget what it was) for a week; she must do it every day. It is the same with things of the mind; if you do not work at them you lose them, Latin, the stock market, religion." Dr. T. R. Glover.

Yes, and also Esperanto. If we are not to lose it but truly possess it and use it, we must work at it, we must practise it every day.

Is it not equally important that we should practise the wide and sympathetic outlook which is involved in the very idea of an international auxiliary language?

It would surprise us and encourage us to know how many people are doing this very thing.

The response evoked by the appeal we made in our November issue proves that in every part of the United States and Canada there are earnest students of Esperanto and friends of the movement.

The sooner we all unite heartily in support of our Central Organization the earlier may we expect the triumph of our cause.

Harold Rollason.

Notes and News from the Central Office

Mr. J. J. Sussmuth whom President Bardorf appointed as Chairman of the Executive Committee for the present year, has found his time so fully occupied by business that he regretfully says he cannot devote the necessary attention to that office. Prof. Henry W. Hetzel, of Philadelphia, has consented to act as Chairman for the remainder of the year. His message will be found on another page of this issue.

"Sociedad Cubana para la propagacion del Esperanto" Havana, Cuba, sent out a beautiful Christmas card, with the picture of the three Kings mounted on camels. Above all is La Verda Stelo.

The Secretary wishes to express her appreciation and thanks for the many beautiful Christmas cards received from Samideanoj.

At Toronto in 1921, at Cambridge in 1922 and again at the recent session in Cincinnati of the American Association for the Advancement of Science, Dr. F. G. Cottrell arranged for sessions of the language section on the subject of an International Auxiliary Language (IAL). This time there were two sessions and a number of papers on the various phases of the question. Among them was one by Prof. Roland G. Kent of the University of Pennsylvania on "Idiom in Esperanto;" Dr. Cottrell presented the Talmy-de Saussure discussion, and Rev. Joseph Bartlett of Antioch College (Yellow Springs, O.) gave a talk on "Esperanto for the Blind." Dr. Cottrell also read a letter from Harold Thilander as a part of the discussion. Prof. W. J. H. Knappe of Wartburg College, (Clinton, Iowa) was asked to present a paper on the scientific side of Esperanto, but was unable to be present. The scientific side of linguistics was much emphasized at this session. In many of the newspaper reports of the meetings mention was made of the "Auxiliary Language Section" and the need of an auxiliary language, mentioning radio development. The meeting of the A. A. A. S. the coming winter will be at Washington and Dr. Cottrell expects to develop the language section still more.

The following has been received for the Zamenhof Fund:— Miss Ann Beatty, Cardington, O., \$1.00; Boston Society, \$6.25. M. L. DeVine, Bossier, La., \$1.00. The Central Office will be glad for further contributions to this fund.

President Arthur E. Morgan of Antioch College has been in Boston recently and two of our Association (Messrs Lee and

Lowell) had brief interviews with him. He is deeply interested in an International Auxiliary Language because of the progress of radio. He believes the world must have a common language soon, or much intercommunication will be wasted. He is impressed with the value of Esperanto but finds two (supposed) obstacles to its introduction: the supersigned letters and the frequent use of *j*. He believes a scientific committee is needed to make a deep study of all proposed media, and to select the most effective.

Esperanto in Radio

S-ino Alice Wicks of Victoria, B. C. announces broadcasting on January 22nd and 29th and February 4th and 11th at 7.30 P. M. (Pacific Standard time) from CHEC. She asks any who have "listened in" to report results to her at 6 Brown Block, Broad Street.

In a recent editorial in the New York World on "A Radio Language" it mentions the coming Esperanto Congress at Vienna, "the geographic centre of linguistic muddles," and concludes by saying: "The difficulties of announcing a broadcasting program from Vienna are obvious. If radio ever becomes a fad in Europe, Esperanto might gain support if rechristened Radianto."

The Radio Section of many newspapers all over the country of December 16th published an article by J. S. Rogers regarding the need of an auxiliary language and referred to the great interest shown in the broadcasts of Sro J. D. Sayers from WJZ about Esperanto. Later the same article appeared in the New York American and other issues of that syndicate under "World Topics" with this heading: "Esperanto Fans say Radio Shows need of Universal Tongue."

Dr. F. G. Cottrell of Washington gave a ten minute talk from WSAI Cincinnati, Ohio, on IAL and the work of the Committee and the two sessions on the subject at the meeting of the American Association for the Advancement of Science which had just closed.

HISTORIA OKAZAJO POR ESPERANTO

Estimataj Samideanoj ĉie:

Je la sesa kaj kvarona horo vespere, 5an de aprilo, 1924, mi parolados de la WOR Stacio en Newark, New Jersey, Usono. Tiu Stacio uzas 405 metrojn de ondolongeco, kaj kutime anoncas

la programerojn sub nomo "Bambergers" anstataŭ "WOR." Oni jam ofte aŭdis ĉi tiun stacion ĝis mez-Eŭropo, la Haŭajaj Insuloj kaj Mez-Ameriko. Ci tiun fojon mi esperas ke eĉ Japanujo kaj Ĉinujo aŭdos "WOR."

Multe da intereso ekzistas ĉi tie pri ĉi tiu eksperimento, ĉar mi anoncis ke mi faros la unuan klopodojn paroli de Nord-Ameriko en Esperanto trans marojn kaj landlimojn. Pro granda propagando kiun mi en Ameriko lastatempe faris amatoroj atendas la 5an de aprilo. Mi komencos la paroladon Angle, sed la lasta parto estos en Esperanto al la tuta mondo. La horo estas Nov-Jorka tempo: ĝi estos $23\frac{1}{4}$ an horon en Londono, la $\frac{1}{4}$ an de dimanĉo aprilo 6a en Parizo kaj Berlino, la $8\frac{1}{4}$ an dimanĉon en Tokio, la $5\frac{3}{4}$ an sabaton vespero en Habana, Kubo, la $5\frac{1}{4}$ an en Meksikurbo, k.t.p.

Por Esperanto mi petegas ĉiujn samideanojn uzu ĉi tiun okazajon tiel multe kiel eble propagandilo kaj se ili aŭdas min, sendi al mi per kablogramo mallongan sciigon pri la fakto, sendante kablogramon jene: SAYERS, Univers, Nov-Jorko. Se vi ne povas kablografi tuj, almenaŭ sciigi min letere por ke mi povos utiligi la okazon maksimume en nia propagando. Mia poštadreso: James Denson Sayers, Box 223, City Hall Station, Novjorko, Usono.

North American samideanoj.—Please send any newspaper notices that may appear, and also report if you are successful in hearing the **parolado**, to the Central Office, that it may be used for general information.

At the moment of going to press a most important communication has arrived relating to the foundation of the Internacia Radio-Asocio which has for its chief aim the facilitation of relations between radio users throughout the world by means of Esperanto. The president is Dr. Pierre Corret, Comite Intersocietaire de T. S. F., 97 rue Royale, Versailles, France, and the honorary secretary, Harry A. Epton, F. B. E. A., 17 Chatsworth Road, London, E. 5, England, while membership is open to anyone interested in Radio who favors the adoption of Esperanto as the international Radio language. Full details will appear in our next issue.

Were You at Our Last Congress? No? Then This is for You!

Those of us who were fortunate enough to attend the last Congress of our Association,—in Union Hill, N. J., last July will recall the dramatic session when consideration of the financial problems of the E. A. N. A. resulted in a large sum being pledged. It had long been realized that efficient management of affairs in our Central Office largely depends upon the retention of our tried and true Secretary at a salary that would be somewhat commensurate with the time that she has given and should continue to give to the work. It was suggested by several, accompanied by appealing oratory that a salary of at least \$1,200. for the fiscal year then beginning should be raised, and the climax was reached when one member pledged \$300. conditioned upon the raising of a like sum then and there. In the fifteen minutes of enthusiasm that followed, this sum was easily raised,—in pledges. Then another member announced himself as responsible for one more \$300. Thus, before we could realize what had occurred, **apparently** we had three-quarters of the whole needed sum guaranteed!

This was good news indeed to carry back to the stay-at-homes. One of these, a Pennsylvania samideano who has many times financially assisted us in the past, offered to donate the remaining \$300., on condition that the \$900. already pledged be in the Treasurer's hands by January first! Treasurer Mann "got busy" but the cash did not roll in and some regretfully withdrew their pledges. Altogether, to make not too long a story, only about six hundred dollars (\$600.) can reasonably be expected of the twelve hundred pledged, although the Secretary was asked to devote all her time to the work and made plans accordingly.

Out of the seventy-five subscriptions pledged at the same time to be forthcoming to Amerika Esperantisto, forty-eight have been received, most of which were personally paid for by those who pledged.

We wish to call attention to the significant fact that practically all the twenty-odd pledge-givers were in attendance at the Congress. And, moreover, these same people who are present at nearly all our yearly gatherings are those upon whom has always fallen, not only the burden of office, but the actual financial responsibility for the Association's existence. There is nothing more discouraging than to come home from an exhilarating Congress, filled with new visions of great opportunities for spreading the

light and with a determination to make the most of these opportunities,—only to meet with a stony stare from the local samideanoj whose cooperation cannot be evoked by any warmed-over postkelksemajna enthusiasm of the delegates.

If the Secretary's salary had been fully pledged and paid, there would still be the need of a Guarantee Fund, which at present does not exist although a few persons have sent in contributions. For some reason no action was taken on this question at the Congress, and due to unforeseen conditions it has been still further delayed.

Were there no need to make the stay-at-homes aware of the situation which the Association actually faces this article would not be written. The events of the last few months demonstrate that the movement in America cannot depend solely upon those who attend the annual meetings of the E. A. N. A., and the dues, subscriptions and book orders from all samideanoj, including the stay-at-homes, by no means pay for all the work that is being done by the Central Office to keep Esperanto on the map, and continue the existence of the Magazine and furnish propaganda material. We should now hold fast to the ground won by much labor.

Now we look also to those whose absence from Union Hill last summer made them immune to the oratory and enthusiasm which raised,—well some five or six hundred dollars anyway. The whole Esperantistaro of North America is many times as large as the group which finds it convenient each year to attend a Congress, and, we believe, is just as earnest in its devotion to the cause. Moreover (and here's the point) it is just as capable, man for man, to assume the financial burden.

The Executive Committee wishes to state bluntly that a crisis has been reached in our very existence as an Association. Within a very few weeks we must know what to expect for the remainder of the year.

Please regard this as a personal appeal to yourself and write us at once what you can do yourself and if you will give some time to getting subscriptions from local samideanoj.

Henry W. Hetzel, Chairman Executive Committee.

Suggestions of how a Guarantee Fund can be raised:—

5 people to subscribe	\$50.00	=	\$250.00
10 people to subscribe	25.00	=	250.00
25 people to subscribe	10.00	=	250.00
50 people to subscribe	5.00	=	250.00
50 people to subscribe	2.00	=	100.00
100 people to subscribe	1.00	=	100.00

Memberships, etc.

Amerika Esperantisto	\$ 1.00
Regular Members	1.00
Contributing Members	
including Magazine	3.00
Sustaining Members	10.00

La Konstanta Reprezentantaro de la Naciaj Societoj (K.R.) dissendis ĵus detalan cirkuleron al la diversaj landaj societoj, kiun ni represas ĉi-sube:

**KONSTANTA REPREZENTANTARO DE LA
NACIAJ SOCIETOJ**

konsistanta el unu reprezentanto de ĉiu Nacia Societo
Esperantista

(Starigita laŭ decido de la XIV-a Universala Kongreso de Esperanto—
Helsinki 1922.)

Proponata Sidejo: Esperantista Centra Oficejo, 51 rue de Clichy, Paris (9), Francujo.

Honorprezidanto: Generalo H. Sebert.

Prezidanto: S-o John Merchant (Sheffield, Anglujo).

Sekretario-kasisto: S-ro Charles H. Edmonds.

Adreso de la Sekretario-kasisto: 21 Russellcroft Road, Welwyn Garden City, Anglujo.

Novembro 1923.

Al la Prezidanto
de la Nacia Societo Esperantista.

Estimata Sinjoro Prezidanto.

1. La kunsidoj en Nürnberg de reprezentantoj de la Naciaj Societoj bonvolis honori nin per la taskoj de Prezidanto kaj Sekretario-kasisto de la Konstanta Reprezentantaro de la Naciaj Societoj (K. R.), kaj, kiel unua devo, ni atentigas vin pri la protokolo de tiuj kunsidoj sur paĝo 162 (12) de "Esperanto" por aŭgusto-septembro 1923.

2. Por ke ĉio estu en plena ordo, ni petas ke via Societo formale respondu, ĉu ĝi aprobas la elekton de estraro de K. R. farita en Nürnberg, nome: Honor-prezidanto: generalo H. Sebert, Prezidanto: s-o John Merchant, Sekretario-kasisto: s-o Charles H. Edmonds.

3. Ankaŭ mi petas, ke vi formale respondu, ĉu ĝi konfirmas la elekton de Centra Komitato (C. K.) laŭ la listo starigita en Venezia kaj Nurnberg interkonsente de la reprezentantoj de la Naciaj Societoj kaj la Universala Esperanto-Asocio (UEA), nome: Sinjoroj Chavet (Interni), Dietterle (Instruado), Hromada (Gazetaro), Kenn (Ekstereŭropaj Aferoj), Page (Financoj) kaj Privat (Propagando kaj Prezidanteco).

4. Laŭ la decidoj de la Kongreso en Helsinki la K. R. zorgos pri la monsubteno de la Naciaj Societoj al la komunaj institucioj de la Esper-

antistaro. Ne estas necese ke ni montru al vi la gravecon de tiu subteno, ĉar vi bone scias ke sen financa helpo niaj oficialaj institucioj ne povas funkcii.

En Helsinki oni priparolis bazon, per kiu ĉiu nacia societo pagus po membro unu dekonon de ordinara individua kotizo al UEA. Diversaj malfacilajoj malhelpis la akcepton de tiu principio por la momento, kaj tial por la unua jaro la Naciaj Societoj pagu laŭ kapablo kaj bonovolo kiel eble respektante la principon de Helsinki.

Por ke K. R. povu efektive funkcii estas urĝe ke vi sendu al s-o Edmonds, la Sekretario-kasisto, laŭ la supra adreso la kotizojn de via Societo por la jaro 1923.

5. Ni petas ke vi samtempe sciigu al ni la nomon kaj adreson de via Reprezentanto, kun kiu ni devas de nun korespondi.

6. Kiam ni estos ricevintaj konfirmon de la Estraro de K. R. kaj de la listo de C. K., ni senprokraste komencos la laboron dissendante al la reprezentantoj komunikajojn pri la estonta bazo de la kotizo, pri teknikaj konferencoj ktp.

Tro longe la Naciaj Societoj laboris sendepende, ĉar ili ja povas multe helpi unu la alian por la progresigo de la movado kaj la bono de l' homaro. Tial ni forjetu ĉiun priorganizan disputon kaj per studio de metodoj, per reciproka kunlaboro por pli vastaj celoj, kaj per streco de ĉiuj fortoj por sukcesigi niajn klopodojn ni antaŭen-maršu al tiu glora tago, en kiu la genia verko de Zamenhof ja finvenkos la mondron.

Al via societo ni sendas niajn plej korajn salutojn kun bondeziroj por la sukceso de ĉiuj viaj entreprenoj por la movado.

Tre altestime

John Merchant,
Prezidanto.

Charles H. Edmonds,
Sekretario-kasisto.

One touch of Esperanto makes the whole world kin

Now you are going to make a start, which is the best way to begin?

It may be well to find out the Secretary of the local group and begin to attend the meetings.

Esperanto is so simple that you can easily teach yourself. Most of us did that.

Every beginner should have that indispensable helper, the "Edinburgh" Pocket Dictionary. Price \$0.75 and a Grammar, say Kellerman Reed, also \$0.75, with these you will be well equipped for the journey.

Certainly you should join the Esperanto Association of North America, and subscribe to "Amerika Esperantisto."

Membership and Magazine is \$2 a year

Send to the Secretary, E. A. N. A.
507 Pierce Bldg., Copley Square
Boston 17, Mass., U. S. A.

La Lago

(De Lamartine)

Tiel ĉiam forportataj
Al aliaj novaj bordoj,
En malluma nokt' eterna
Englutataj sen reveno,
Sur la maro de la tempo
Cu ne unu solan tagon
Povos ni delasi l' ankron?

Jen, ho lag', la jar' apenaŭ
Finis sian rondiradon;
Apud viaj karaj ondoj,
Kiujn ŝi jam ne revidos,
Mi nun venas sidi sola
Sur la ŝton', sur kiu ofte
Vi vidadis ŝin sidanta.

Same tiam vi muĝadis
Sub profundaj viaj rokoj,
Je iliaj akraj flankoj
Same vi vin disrompadis,
Kaj la vent' jetadis same
Saŭmon de la ondoj viaj
Sur piedojn la amatajn.

Unu nokton—vi memoras—
Ni naĝadis en silento;
Sur la ondoj, sub ĉielo,
Nur aŭdigis, malproksime,
La plaŭdado de l' remiloj,
Kiuj en kadenc' frapadis
Viajn ondojn harmoniajn.

Meze de l' silent' akcentoj
Sur la tero ne konataj
Jen subite vekis l' ehojn
De l' ravitaj viaj bordoj;
Kun atent' aŭskultis l' ondo,
Kaj la voĉo al mi kara
Elparolis jenajn vortojn:

"Halt'! ho tenip', en via flugo!
Kaj vi, la feliĉaj horoj,
Lasu vian forkuradon!
Nin permesu do gustumi
La ho! tro mallongan ĝojon
De l' plej belaj niaj tagoj!"

Multe da malfeliĉuloj
Sur la tero vin petegas;
Nur por ili do rapidu!
Prenu, kun iliaj tagoj,
La premantajn ilin zorgojn;
Sed forgesu l' feliĉulojn.

Vane tamen mi petegas
Kelkajn momentetojn pluajn;
Netenate l' temp' forkuras;
Se mi diras al la nokto:
'Malrapidu!' jen l' aŭroro
Venas por dispeli l' nokton.

Ni do amu nin senĉese,
Kaj la horon forkurantan
Rapidante ni profitu!
Car havenon hom' ne havas,
Kaj la temp' ne havas bordon;
Gi forflugas, ni forpasas!"

Ho ĵaluza temp', ĉu estas
Eble, ke l' momentoj ĝojaj,
Kiam am' per forta fluo
Por ni la feliĉon verŝas.
De ni flugas malproksimen
Kun la sama rapideco
Kiel malfeliĉaj tagoj?

Kio do! Ĉu ni almenaŭ
Postesignon ne konservos?
Ili do por ĉiam pasis?
Ĉiuj sen reven' perdiĝis?
Tempo, kiu ilin donis,
Tempo, kiu ilin prenas,
Jam ne ilin plu redonos?

L' eterneco, la nenio,
L' estinteco, ho abismoj!
Kie kašas vi la tagojn,
Kiujn vi sen ĉes' englutas?
Diru: ĉu vi ne redonos
La ekstazojn belajn, dolcajn,
Kiujn vi al ni forrabas?

Ho vi lago! mutaj rokoj!
Grotoj! vi arbar' malluma!
Vi, kiujn la temp' indulgas,
Aŭ vin povas rejunigi,
Ho de tiu nokt' konservu—
Bela vi Natur' konservu—
La memoron do almenaŭ!

Estu ĝi en la ripozo
Kaj en la ventegoj viaj,
Bela lag', kaj en l' aspekto
De ridantaj viaj bordoj,
Kaj en la abioj nigratj
Kaj sovaĝaj rokoj, kiuj
Super viaj ondoj pendas.

Estu ĝi en la zefiro,
Kiu tremas kaj forkuras,
En la bruoj de la bordoj
De la bordoj ripetataj,
En l' argenta astro, kiu
Per la dolca sia lumo
Argentigas viajn ondojn.

Diru l' ĝemoj de la vento,
Kaj l' sapiroj de la kanoj,
La parfumoj delikataj
De l' aero via dolca,
Diru ĉio, kion oni
Vidas, kion oni spiras,
Cio diru: "Ili amis!"

Tradukita de L. Allen.

La Ĉenita Hundo

Fablo de Franz Hoffman, trad. D-ro A. Bischtzky, Prag.
Sultano, la granda kapthundo, gardis la domon kaj korton de sia mastro dumnokte. Dumtage ĝi kuſis alligita sur la korto. Sed ĉiutempe venis ĝia mastro, malligis la ĉenon kaj lasis ĝin libere ĉirkaŭkuri.

Foje nokte venis du ŝtelistoj kun feraj stangoj, martelo kaj provis enrompi la pordon de la domo. La gardema Sultano terure ekbojis.

"Silentu, Sultano," vokis la unua ŝtelisto, "kaj kiel rekompencon prenu ĉi tiun belan pecon da viando, kiun mi alportis por vi. Bonan apetiton, sed estu trankvila!"

"Ne tiel," diris la fidela hundo, "mi pli bone scias mian devon. Mia bona mastro provizas min ĉiutage per mangajoj kaj trinkajoj kaj depost mia juneco li neniam igis min senti iun mankon. Ĉu mi fariĝu perfidulo kontraŭ li pro ununura frandajo? Forkuru aŭ timu mian dentaron!"

Kiam la ŝtelistoj vidis, ke la hundo fidele plenumis sian devon, ili kolerigis kaj penis mortigi ĝin per la feraj stangoj. Sed Sultanio tiel laŭte kriegis, ke ĝia mastro vekiĝis, ĝi evitis la batojn de la ŝtelistoj, ekkaptis unu el ili ĉe la brusto, jetis lin teren kaj firme lin tenis, ĝis kiam ĝia mastro alkuris armita el la ĉambro. La alia ŝtelisto forkuris, sed la teren jetita estis katenata kaj forkondukata en la malliberejon.

Sultanio ricevis de sia mastro la plejan laŭdojn. "Ne laŭdu min tiel multe," diris la fidela hundo, "mi nur plenumis mian devon kaj faris, kion mi ŝuldis. Kuŝigu nur ree trankvile por dormi, mi gardos vin."

Sultanio gardis poste kiel antaŭe, sed ĝia mastro amis ĝin kaj rakontis al ĉiuj siaj amikoj pri la fidela gardisto, kaj flegis ĝin bone dum ĝia tutaj vivo. From "Marto."

Esperantista Kuniĝo

Antaŭ kelkaj tagoj, mi vidis fotografon de aro da steloj. En ĉiu colo kvadrata de ĉi-tiu fotografo estis almenaŭ dek mil steloj, kaj pro tio, la aspekto estis tia kia unu granda makulo. La astronomo kiu montris la fotografon diris ke ne estas ia stelo inter ĉiuj ĉi-tiu kiu estas malpli ol cent milionoj da mejloj de la proksima stelo!

En la mondo estas multaj miloj da esperantistoj, kaj oni ofte legas en la Esperantaj gazetoj pri la nombro de la samideanoj; la cifroj estas sufiĉe imponantaj. Sed, kiom da personoj lernas la Esperantan lingvon kaj preskaŭ neniam intermixigas kun siaj samideanoj? Sajnas ke ofte ne estas la kulpo de la 'izolita' esperantisto mem, ĉar ne estas ĉiam eble ke malgranda grupo en granda urbo povas elspezi la monon necesan por reklamado. Tamen, sajnas al mi ke en preskaŭ ĉiu granda urbo ekzistas esperantistoj kiuj volas trovi aliajn samideanojn.

Ekzemple, antaŭ kelkaj semajnoj unu el la lokaj grupanoj skribis al gazeto loka rilate al la uzo de Esperanto por la Radio. Tuj post la presigo de la artikolo, sinjoro angla lin eltrovis kaj aniĝis la grupon. Tiu sinjoro tute ne sciis ke vigla grupo troviĝas en Toronto!

Ne estas la ordinara persono—la "stratulo"—kiu lernas Esperanton, sed la eksterordinaraj personoj estas surprize multinombraj. La personoj kiuj iam estas lernintaj nian lingvon, ankaŭ, estas surprize multinombraj. Estas, sendube, bona ideo esperantigi novajn personojn per propagandaj kunvenoj—kaj estas multaj okazoj por ĉi-tiu maniero de antaŭenpušo de nia movado.

Tamen, ankaŭ taŭgas la faron elserĉi tiujn kiuj ja lernis nian lingvon.

Mi ĉi-supre uzis la esprimon, "izolita esperantisto." Tiu-ĉi estas, de unu vidpunkto, malpravaĵo. Esperantisto, eĉ se li ne estas ano de grupo, neniam estas tute izolita. Li havas je lia dispono la Esperantan literaturon, je tre malkara prezo. Plie, li havas la tutan Esperantan senton, ĉiam ĉeestantan, al li donantan inspiron, amikecon, kaj la realizon ke la mondo estas treege interesa loko. Tamen, se li povas trovi aliajn samanimulojn, li igos sian vivon eĉ pli interesan.

Do * * * *

D. W. M. Jenkins.

La Esperanta Movado en Norda Ameriko USONO

At the Montezuma Mountain School, Los Gatos, Calif. 30 out of the 60 boys in the High School department entered their names for the Esperanto course, but due to conflict of program only 12 are in the group. They are already corresponding with boys in foreign countries. Mr. Rogers, the principal, has started a course for the entire grammar grade, the boys ranging from eight to fourteen years. These boys with their "Junior World Democracy" are bound to be heard from later.

Mr. Rogers goes five miles down the mountain on Tuesday evenings to teach a class of grown-ups,—the Los Gatos Theosophical Society.

The Denver, Colo. Esperanto Society has sent out a leaflet about Esperanto and a Membership Blank that would make a good form for any Society wishing to do propaganda work in the home city. A class of fifteen meet Thursday evenings with the Secretary, 1150 California Street; the course is for three months at a cost of \$2.00, and the Fryer Teacher the text book. The Denver Labor College conducts a course on Monday evenings. Both these classes are taught by Hyman Levine, the Denver U. E. A. delegate.

Boston, Mass.—Ce la kutima semajna kunveno de Decembro 18a la Boston Esperantista Societo oni dece festis "Zamenhofa Tago" per specialaj agoj. D-ro D. O. S. Lowell prezidis kaj invititis sian klason partopreni la aferon. Post kelkaj vortoj de la

prezidanto la societa sekretario, S-ro Manoog Marootian, dum solena leviĝo de la ĉeestantaro, surmetis sur la bildo de la Majstro girlandon fabrikitan de F-ino Butman. F-ino Meriam tiam priparolis la Zamenhofan Monumenton kaj oni kolektis kontentigan monsumon por tiu memorigajo. Poste D-ro Lowell legis kelkajn paragrafojn el la "Vivo de Zamenhof" de Privat kiuj estis are tradukitaj de la klasanoj.

La lasta kvinsabata Barĉo por 1923 de la Societo okazis Decembro 29 kaj estis sufice kontentiga afero.

Laŭ speciala invito de la societa prezidanto S-ro G. W. Lee, kelkaj anoj de la Field and Forest Club de Bostono ĉeestis, aldone al tiaj malnovaj amikoj kiaj S-ino Fuller kaj ŝia filo kaj filino de Framingham, Mass., F-ino Daisy Flanders de Manchester, N. H., kaj F-ino Muirhead. La ĉeestantaro multe ĝuis la bonajn manĝajojn provizitajn kaj poste aprobe aŭskultis la paroladojn de la prezidanto kaj la vic-prezidanto, S-ro H. B. Hastings.

Washington, D. C.—Memoriga Kunveno pri Zamenhof.

Je la 15a Decembro, 1923, la Kolumbia Esperanto Asocio kaj la Kabea Klubo kunvenis ĉe la Thompson Lernejo, en Washington, D. C., je la 8a horo, ptm., por memorigi la datrevenon de la naskiĝo de la Majstro, Ludoviko Lazarus Zamenhof.

S-ro B. P. Mann, Prezidanto de la Asocio, faris paroladon pri la vivo de Zamenhof.

Fraŭlino Amy Clement Leavitt, Vic-Prezidanto de la Asocio, kaj Vic-Delegito de la U. E. A., paroladis pri la lingvo Zamenhofa, kaj legis kelkajn esperantajn poemojn, inter aliaj kanton tradukitan de ŝi.

S-ro D-ro Frederick Gardner Cottrell, Prezidanto de la Komitato pri Internacia Helpa Lingvo de la Internacia Esplorada Koncilio priskribis iom de la penadoj de la Komitato por interesigi la gravajn instituciojn sociajn, edukistajn, komercajn pri la afero de lingvo internacia. Li antaŭvidas grandan sukceson je la movado, kiu tamen iras malrapide.

Mr. H. L. Buck of Leesville, La., the Llano Colony, writes that he is conducting a course in Esperanto in Commonwealth College where credit is allowed on the same basis as for other languages. His good wishes for the success of the Association in "the able part it is playing in the great world movement" are appreciated.

At a recent meeting of the York (Maine) Woman's Club one of the members read for her "Current Event" a clipping saying that 5,000 delegates are expected to attend the Esperanto Congress in Vienna this year. Most of these ladies have radio sets

and read radio magazines and had evidently seen articles about an international language. But, they said, "What is the use of being able to hear from all the world if only a small per cent of the people can understand it?" The lady was swamped with questions and seems to think it is only a question of months when communication with Europe will be an ordinary event. There has been a hurry call for keys and literature for the next meeting and it is to be hoped a class will follow.

"The Esperantists Club" at the American School for Osteopathy in Kirksville, Mo., has Rev. B. E. Tucker as an instructor, who is also one of the students. This group has received inspiration and assistance from Dr. Ray G. Hulbert, Editor of the Journal of Osteopathy, who has been an Esperantist for twenty years or more. Samideanoj having files of A. E. can refer to December 1911, issue of A. E. for an account of the Silver Springs Jubilee Convention of the Nebraska (State) Christian Endeavor Union with Dr. H. as the leader. At that time he designed an emblem for C. E. Esperantists. Gesinjoroj Tucker are fitting themselves for the mission field and recognize the need of a knowledge of the "healing of the body as well as the soul." Esperanto will now be added to their cures.

New York Esperantists to the number of one hundred gathered at the Nonpareil Restaurant December 18th for the "Zamenhof-Barco." A cablegram was sent to S-ino Zamenhof, speeches were made about Dr. Zamenhof and his gift to mankind by many of the spertuloj, while others contributed delightful music. Mr. Fritz Westermacher and his bride came up from Perth Amboy to enjoy the feast. Kongresanoj will remember Mr. W. whom Mr. Silbernik brought to the Union Hill Congress last summer.

The New York Esperanto Society held its January Barco at Hotel Endicott. Among the guests present was Professor Clark of Columbia who told of the method of instruction he uses in the Esperanto group at Columbia College.

Harmonio conducts Esperanto classes on Friday evenings in the Washington Irving High School, S-ino Sayers being the instructor of the English speaking group and S-ro Klajn of the foreign group.

KANADO

Toronto.—Tiu-či tre vigla kaj entuziasma grupo ĉiam bonege funkcias. Ciudimanĉe la Torontanoj kunvenas en la lernejo de la Societo de Amikoj, je la 3.30a horo ptm, kaj oni parolas la Es-

perantan lingvon ĝis preskaŭ la 5.30a horo. Je ĉiu kunveno, iu el la grupanoj elektas temon, pri kiu li malfermas diskutadon. poste, ĉiu ano de la grupo paroladas laŭvice, kaj oni kutime trovas ke la daŭro de la kunveno estas tro mallonga por ke ĉiuj diru ĉion kion ili volus diri.

Generale ĉeestas ĉirkaŭ dek samideanoj, el kiuj ses parolas tute flue nian lingvon. La angla lingvo ne estas uzata dum la kunvenoj.

Dum la monato de Februaro la grupo kunvenos por "Barĝo," kiu estos la unua tia afero dum la postmilita vivo de la Toronto grupo.

Isolated Students!

A former editor-in-chief of Amerika Esperantisto and chairman of examinations of E. A. N. A. offers

A Practical Correspondence Course in Esperanto

in three terms of fifteen lessons each.

This course is guaranteed to prepare one for the advanced examination of E. A. N. A. and give one a thoro working knowledge of the language.

Instruction is individual, and in case of failure to pass the E. A. N. A. advanced examination upon completion of the course free coaching will be given until the student passes.

Payment is required in advance, but a student may stop work at any time, and fees will be refunded covering the uncompleted portion of the course.

Price of lessons (including constant individual instruction), per term \$15 (in advance).

Entire course (three terms, in advance) \$40.

**Herbert M. Scott, A. K. of E. A. N. A.,
Moundsville, W. Va.**

La Korvo kaj la Cigno

(El hindia poemo Mahaabhaarata)

Ia korvo de infanoj kaptita sole vivis en ĝardeno. Oni al ĝi ĉiutage portis viandon, bolitan rizon, lakton, akvon kaj mielon.

La birdo fanfaronis pri tiaj zorgoj, kaj ĝi malestimis la aliajn flugulojn.

Iam venis cignoj, el mara malproksimaĵo, post transflugo de grandegaj spacoj kaj surteriĝis nemalproksime de tie.

Ilin vidante, la knaboj malicaj tiel al la korvo parolis:

“Birdo, via ekscelenco moŝto estas la plej distinginda el la flugbestoj. El ĉiuj birdoj vi estas la plej fortika kaj inteligenta. Ĉu vi toleros el tiuj blankaj birdegoj longakolaj kaj marĝpezaj ties daŭran surdigon per sengraciaj kriacoj, ĉu vete vi ilin ne fluginvitost?”

Senpene kredis la korvo tion kaj alkuris la cignojn por sciigo pri ilia estro. Gi tiun ĉi provokis tiam kaj diris:

“Ni flugu kune! por ke oni sciu kiu, el cigno aŭ korvo, havas plej rapidan flugadon kaj fortikecon pli grandan.”

Je tiuj vortoj, la cignaro ekridis.

“Ni estas vivfortaj cignoj,” ili diris al la korvo. “Ni traflugas la teron. Honorataj ni estas de la birdaro pro forteco kaj rapido de nia flugo. Kiel vi ne timas veti pri la pli daŭra flugado, vi malsaga korvo, al ni fortigaj cignoj el tiel malproksime al-flugintaj? Kiel vi flugos kun ni? Diru al ni, korvo!”

Kaj tiu frenezulo, malsatanta la cignan parolon, al ili jetis tiun respondon, fanfaronante, laŭ la senpensemo de sia gento:

“Mi flugos, sendube, milmaniere; suproflugon, malsuproflugon, antaŭflugon, malantaŭflugon, oblikvan flugon, akcipitran flugon, kontraŭflugon, majestan flugon, rapidegan flugon, duobloflugon, grandan flugon, la flugon el la flugoj; supreniĝon, malsupreniĝon kaj aliajn alispecajn mi konas. Diru kiamaniere vi deziras, ho cignoj, ke mi flugu.”

Tion aŭdante, cigno ridante respondis:

“Estas certe, korvo, ke centmaniere vi flugos; sed ĉiuj aliaj birdoj nur konas unu manieron flugi. Tiel, ho korvo! mi flugos. Flugu laŭplaće, nigrokula flugulo.”

Tamen la korvoj de la batalnovajo allogitaj, kuniĝis tiuloke grandnombre, je la horo kiam la suno horizonton forlasas.

“Kiel,” ili diris, “tiu cigno havanta unu manieron nur flugi, povus venki tiun viglan korvon kun fortikeco rapida, kiu pli ol cent konas?”

Tiam la cigno kaj la korvo komencis la aeran veton. Ĉu la cigno, ĉu la korvo flugas, ili mirigas tiujn vidantajn per sia rapida forrapidado.

Apenaŭ ili vidis kelkajn disirojn kaj revenojn de sia kunulo, la ĝojigitaj korvoj kriegas:

“Bone! Bone!”

Ili cignojn mokas:

“Supren! Pli supren!” ili diras por kuraĝigi la samgentulon. Kaj ili teren, arben, flugadas: jetas ĉiuspecan kriadon kaj venkon jam proklamas.

Dume la cigno malfluge antaŭeniris. Unu momenton eĉ transpasita de la korvo ĝi estas. La alia tuj ekkriis:

“Tiun cignon aere flugantan, vi vidas kiel ni forlasis!”

Tiujn vortojn aŭdinte, la cigno alidirektiĝante, ekrapidis al okcidenta marbordo. Post unu momento ĝi troviĝis supermare, malproksime de la tero.

La korvo provis sekvadon, sed estis baldaŭ mez morta pro lacoco.

“Mi vidas nek insulon, nek arbon por ripozi la flugilon, li pensis. Kie mi finos mian senfortigitan iradon, super tia oceanego?”

Vidinte la korvon tion malantaŭe, la cigno haltis.

“Tiu korvo, veninta el tiel malproksime falas el ĉielo” li pensis. “Li sur mi direktas petantan rigardon.”

Efike la malfeliĉulo estis kontraŭ la akvo per flugiloj kaj beko. Ĝi penige proksimiĝis kaj parolanta al la cigno ĝin moke rigardanta, ĝi petegis per jenaj vortoj:

“Antaŭ vi cigno, mi rezignas; savu min, ĉar preskaŭ drononta en oceano mi estas.”

“Vi tiel klera pri flugmanieroj,” respondis la cigno, “nenion diris pri tiu ĉi. Kiel oni nomas tiun manieron nun flugi? Car, korvo, jen vi akven falas ĉiumomente per flugiloj kaj beko. Parolu——Revenu, korvo!.....konsciu!.....Mi vin savas!”

La korvo tuj mortonta, sin sentante suprenportata el la ondoj, dankis la cignon per tiuj ĉi vortoj:

“Vanta pro al mi donacitaj zorgoj, multajn flugulojn mi mal-
satis kaj aliajn korvojn. Mi antaŭ vi rezignas, ho cigno, kaj estas dankema. Mi neniu plu mal-
satis.”

Dum ĝi mem, la cigno dolĉe suprenigis surdorsen la lacegulon
ĝemantan, subakviĝantan en granda maro, kompatindegan kaj
angore blekantan!

Kaj potencflugile, al la nesto ĝin reportis.

Gazetoj Tutmondaj

De la Redaktoro estas ricevitaj la sekvantaj gazetoj alilandaj:

Itala Esperanta Revuo (L' Esperanto), Decembro 1923.—Ni gratulas tiun-ĉi bonan itale kaj esperante skribitan gazeton je la kompleto de ĝia deka jaro de eldonado. En la decembra numero sin trovas: Artikolo pri la kvarcentjara datreveno de Luca Signorelli, de Elio Migliorini; itale skribita artikolo pri Esperanto kaj italaj interesoj en la Ligo de Nacioj; rakonto, "Kristnaska Nokto," de Vittorio de Nardo.

Esperantsky Zpravodaj. Esperanta Raportanto por Ĉehoj, "Listopad, 1923." Tute en la Ĉeha lingvo.

British Esperantist, Decembro, 1923—Vol. XIX. Tiu-ĉi estas la lasta numero en la ĝisnuna formato. Komence de la nuna jaro, ia British Esperantist iĝas oficiala bulteno de la Brita Esperanta Asocio. Anoj de la B. E. A. rajtas ricevi ĉi-tiun bultenon, kune kun "Literaturo," trimonata gazeto tre leginda. Ankaŭ aperos nova monata gazeto, "International Language," kies jara abonkosto estas du ŝilingoj kaj ses pencej.

Ni bedaŭras devi adiaŭi nian malnovan amikon, la "British Esperantist," kaj ni volas esprimi nian fervoran deziron ke la nova entrepreno ĝuos la plej bonan sukceson.

Germana Esperantisto, Decembro, 1923. Tiu-ĉi numero, kiu kompletigas la dudekan jaron de la gazeto, enhavas artikolon, "El la Historio de Plauen" de Willy Rodel. Ankaŭ estas la fakoj, "La Instruanto" kaj "Esperanto-Praktiko."

La Orienta Revuo, Decembro, 1923. Japane kaj Esperante. Enhavas raportojn pri la progreso de nia lingvo en Japanujo, kiu sajnas esti tre kuraĝiga. Kortusanta estas vidi en tiu-ĉi gazeto fotografiion de nia mortinta samideano, kondukinto kaj amiko, Kolonelo John Pollen, unu el la plej amataj esperantistoj kiujn iam posedis nia movado.

Ora Epoko Esperantisto, Decembro-Januaro. Troviĝas: "La Dek-kvina Universala Kongreso," de Kaarlo Hartevo. Daŭrigo de "Monda Aflikto, Kial? La Kuracilo," de J. F. Rutherford.

Bulgara Esperantisto, Decembro, 1923. Enhavas kvar poemojn, "Preĝo" de P. Jordanov, "Helmateno," trad. de Iv. Dolrev, "La Tilioj" de Miti, "Kristnasko," trad. de H. Baćvarov.

L' Antinationaliste, Decembro, 1923. Franclingva gazeto monata por la propagando de Esperanto inter laboristoj.

Esperanto Triumfonta, Decembro 23, 1923. Kiel kutime, tute plena de interesajoj. Inter aliaj artikoloj estas: "La Interna

Ideo" de D. Atanasov, "Kristnaska Antaŭvespero de Kuracisto" trad. de Leon Poplawski. "La Ekkulturisto," traduko de la grupeto de Tallinn (Estonujo). Poemo, "Motivo de Sinajo" de M. Kalina. "Plezuroj kaj Ludoj," trad. de P. Bouvier.

Decembro 30, 1923. "Vi Restos Fidelaj" de Teo Jung, "La Finbilanco pri la Dekkvina" de D-ro R. Ledermann, "Progreso de la Radio-Tekniko" de V. J. Bajenov.

D. W. M. Jenkins.

THE
"EDINBURGH"
Esperanto Pocket Dictionary

Esp.-Eng. & Eng.-Esp.

Cloth Binding \$0.75   Leather \$1.75

On sale at Esperanto Office or at leading Booksellers.

New York

T. Nelson & Sons, Ltd.,

Toronto

Practical Politics

By Dr. E. Howard Tripp

Secretary of the British Association Committee on
International Language

The issue of a new monthly magazine dealing with International Language, and designed to appeal to the general public, is to be heartily commended, for in this sphere nothing is needed so much at the present time as a wise and persistent presentation to the public of the necessity for, and the possibilities of, a means of communication that will break down the linguistic barriers that separate mankind. Our ideal is to establish harmony by promoting mutual understanding through the agency of a world-language that will supplement but not displace existing national tongues; and if it be objected that this ideal is impracticable, our reply is that the possession and pursuit of ideals is the most significant distinction between the higher and lower sections of humanity, and that even if the establishment of a world-language be never realized, the struggle for it can only be productive

of good. Regarded even from the materialistic standpoint, which can never be entirely eliminated, the adoption of an International Auxiliary Language would, *inter alia*, be of great service in developing foreign trade by facilitating contact between buyers and sellers, and the rapid dissemination of important news.

The Schools and Press appear to be the most important means of influencing public opinion, although the platform and private effort are not to be despised. The compulsory introduction of an international language into the schools, and in particular the primary schools, would be the most effective means, but this will not materialize until public opinion demands it. The Press, therefore, must be used, and probably the best form of propaganda would be that of a non-partisan character, i. e., publications not devoted exclusively to the claims of any one language; but so far no body of sufficient influence and affluence has arisen to carry on such work, although we may hope that in the future it will be taken up by organizations like the Societies affiliated to the League of Nations, and by some of the Educational Associations. In the absence of such assistance, we must look to the adherents of the languages which seek adoption as the I. A. L. to present the problem to the public, and we may be sure that, even if all their statements may not rank as truly scientific judgments, their efforts will be rendered more effective by the fact that they are stimulated by that zeal and enthusiasm which are seldom observed among those who take a strictly philosophic attitude. To-day the field is practically fallow, and in starting its new Journal the British Esperanto Association is to be heartily congratulated on undertaking its cultivation. May the harvest be commensurate with the energy and enterprise of the labourers in the field!

There remains, however, much work to be done which does not fall within the category of Education through the Press. Since the formation of the Committee on International Language by the International Council (Brussels, 1919), a considerable number of organizations have been formed to study the problem, and among these may be mentioned the Committees of several national Associations for the Advancement of Science. It will be recalled that in 1921 the British Association published a Report* of its 'Committee, which recorded the conclusions: that an I. A. L. was practicable; that Latin and existing national

---

*Copies of this Report may be obtained from the British Esperanto Association, 17 Hart Street, London, W. C. 1, or from the Secretary of the British Association, Burlington House, Piccadilly, W., price 3d. post free.

languages were unsuitable; and that an artificial or synthetic language was best. This Committee, which includes, among others, such eminent men as Mr. W. B. Hardy, Hon. Secretary of the Royal Society, Sir E. Cooper Perry, Principal Officer of the London University, Sir Richard Gregory, Dr. C. W. Kimmins, Prof. J. J. Findlay and Mr. Nowell Smith, Headmaster of Sherborne School, did not consider itself competent to adjudicate upon the respective linguistic merits of the competing auxiliary languages, and therefore contented itself by recommending a synthetic language of the type of Esperanto and Ido (not or Ido, because the resemblances of these two were held to be much greater than the differences). Since then the Committee has been invited by more than one influential body to come "off the fence" and pronounce definitely, if not definitively, in favour of one.

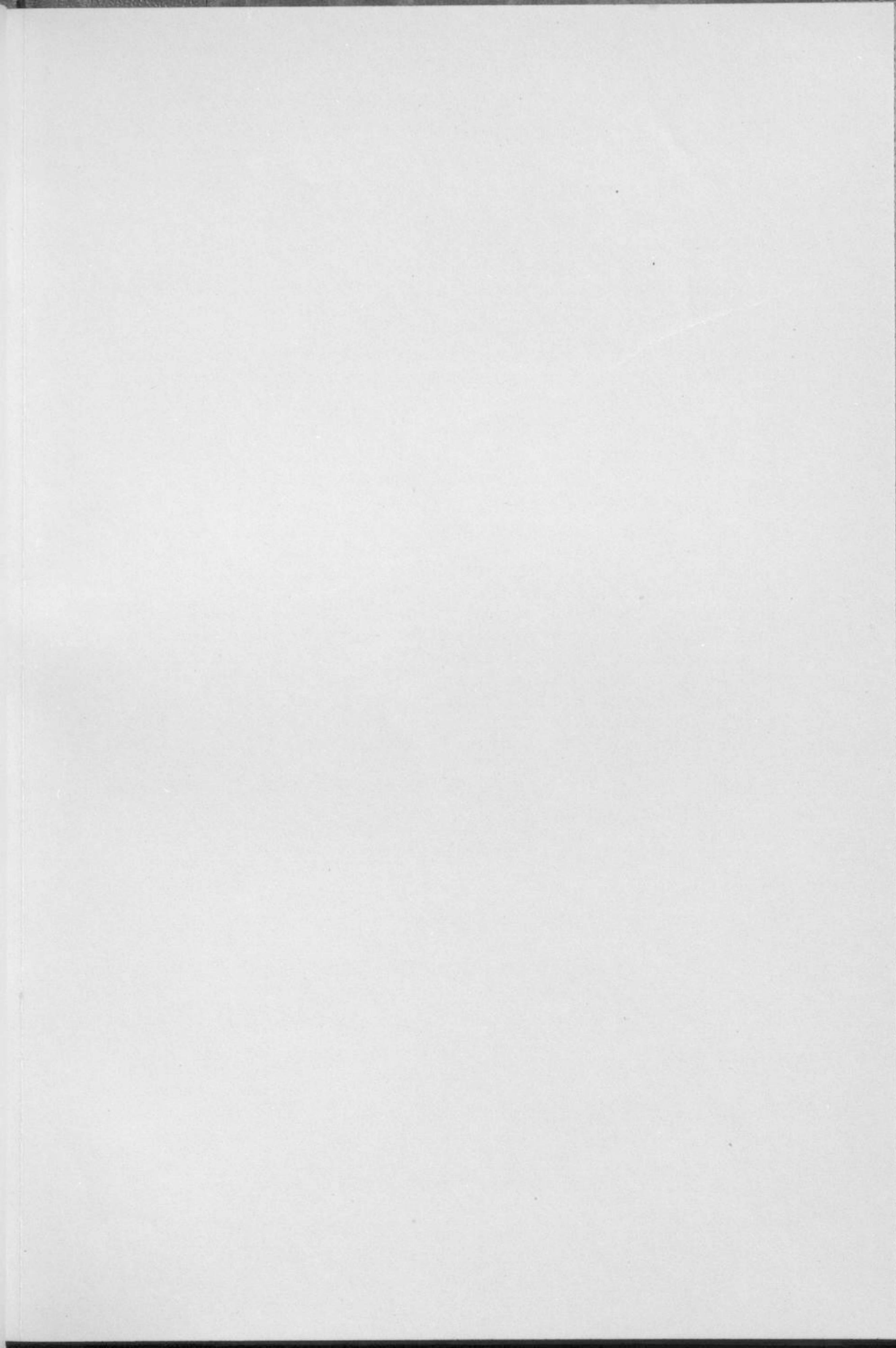
The Committee has given further thought to the subject and has reaffirmed its opinion that it is unable to make any decision from the philological side. It holds—with the Central Committee appointed by the International Research Council—that the final verdict must come from an international, highly expert and authoritative body, which will command general confidence, after it has considered all the available evidence, and has itself studied the problem from every angle. Philological considerations are, of course, very important; but they are not all important, and the problem must also be investigated from the standpoint of psychology, sociology, and what may be termed "practical politics."

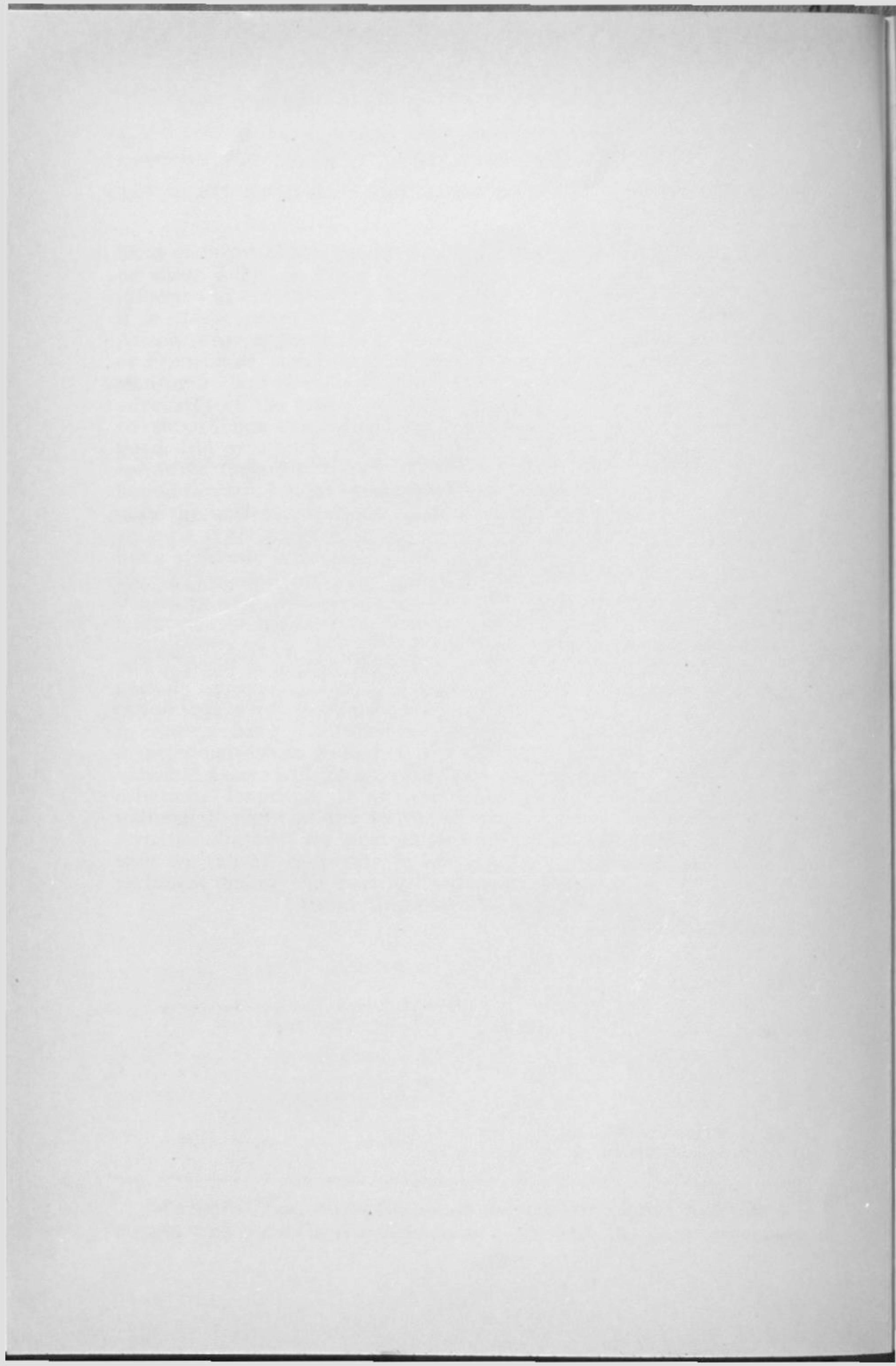
The Committee of the British Association recognizes, however, that from this last point of view a provisional decision is needed, and accordingly, without in any way committing the parent Committee of the International Research Council, it has decided to recommend the adoption of Esperanto, because that language is much more widely disseminated than Ido, and because, if it is not perfect, experience has shown that it is quite satisfactory for all ordinary purposes. In announcing this decision—which has been communicated officially to the League of Nations Union—the Committee in no way seeks to invalidate the claims for ultimate adoption of rival projects, or to counteract or disown the activities of their advocates. Until the impartial, international body mentioned above has made its decision, there is ample scope for study and experimenting in all directions. But we have to be practical. To recommend two or more languages is tantamount to recommending none. It is difficult enough to induce the average citizen to interest himself in one

form of international language: to ask him to tackle two would be sheer folly. In being recommended the one, he should be informed of the nature of the general problem, and advised that if in this connection one man's meat is not exactly another's poison, what appears easiest and best to him as an Englishman or Frenchman, is not necessarily the easiest and best for a Russian or a Dane, not to mention the Oriental races. Unless the advocates of the respective rival languages show a disposition to subordinate their individual predilections to the common good, and to adopt a policy of "give and take," progress will be seriously impeded, if not rendered impossible. Opinions are bound to vary, but let us not forget the common cause.

In the writer's view, the I. A. L. of the future will be neither an ancient discarded language nor an existing national language, but a synthetic language, mainly *a posteriori* in character, which, like Esperanto, combines neutrality with ease of acquirement, flexibility and precision. No one who has studied the great languages of antiquity will deny that they are extremely fine instruments of thought, but the level of intellectual attainment and aspiration among the mass of mankind—to which we especially appeal—appears to be far too low to justify any expectation that one of them will be adopted by consent. Recent events in Europe have demonstrated once again that national sentiment, which when displayed within reasonable limits is a most valuable asset, will be an effective obstacle to the adoption of a national language. If we wish to promote exchange of international thought as the most important means of securing international amity, we must employ a special implement. In this way we can all cooperate in developing a greater sense of attachment among the warring factions of mankind.

From "International Language" Vol. 1. No. 1.
B. E. A., London.

STRIKE WHILE THE IRON IS HOT—A CLASS THEN AND THERE
BOOKS and PROPAGANDA Material of all kinds are on sale at The ESPERANTO OFFICE
Drop us a postcard asking for a catalog
THE ESPERANTO OFFICE, 507 Pierce Building, Copley Square, Boston 17, Mass., Usono

MISERERE (Wagnalls) kaj THAIS (France) Po \$ .50.

La ROZUJO ĈIUMILJARA (Wagnalls)
La AKROBATO de Nia Sinjorino
BLANCHE, la Virgulino de Lille (Schubin)
MIMI, Rakonto pri la Latina Kvartalo dum la Milito
(Giesy) Po \$ .35.

La unuaj eldonajoj tradukitaj de
S-RO EDWARD S. PAYSON
Prezidanto de la Esperantista Asocio de Norda Ameriko
Aĉeteblaj ĉe la Esperanto Office,
Pierce Bldg., Copley Sq., Boston, Mass.

DEZIRAS KORESPONDI

Four insertions: 25 cents. Announcement consists only of name and full address. Additional matter: 10 c. per line or fraction thereof.

Kvarfoja anonco: 5 poštaj respond-kuponoj. Anonco konsistas nur el nomo kaj plena adreso. Plia linio aŭ parto: 2 r. k.
Alex Zubkus, 427 Hanover Street, Portsmouth, N. H.

S-ro V. A. Platnikov, Rusujo, Moskvo, Ordinskij Tupik d. 6, Rv. 19, sendas salutojn al siaj mainovaj korespondantoj kaj deziras renovigi korespondadon kun ili. Ankaū deziras korespondadi kun Esperantistoj de ĉiuj landoj. Promesas respondi. Li povas interŝangi librojn, gazetojn, jurnalojn, p.k. aŭ leterojn, k.t.p.

S-ro Jan Merta, Forberk 5, Wamberk, Čekoslovakia.

Chas. Scanlon, University, Alabama (Usono) kolegia studento deziras studentajn korespondojn. 11

Roy Johnson, 1168 W. 24th Street, Los Angeles, Calif., deziras korespondojn en ĉiuj landoj 11

THE WRITER'S MONTHLY

Edited by J. Berg Esenwein

A magazine of real help for those who write. Carolyn Wells says:

"The best magazine of its kind because it is practical."

Single copies 25 cents \$3.00 a year

THE WRITER'S MONTHLY, Dept. A
Springfield, Mass., U. S. A.

To Maintain Your Pupils' Interest During
and After the Introductory Course
USE

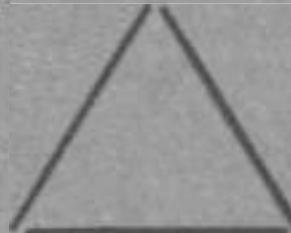
A Textbook of the Method Used in
Modern Language Teaching

SPOKEN ESPERANTO

by the
DIRECT METHOD FOR BEGINNERS
(For teachers and their classes)

91 6x9 printed pages; illustrated; diagrams; metrics;
relation to other languages; index

vortoj a ngaj

objekt o e speranto

The direct way is the shortest way
to learn Esperanto

Stiff Paper \$ .50 Cloth Edition
Sent with LEAGUE of NATIONS Report on
Esperanto (Sept., 1922) and a 'key' for \$1.00

N. W. FROST
18 Ash St. Pl., Cambridge 58, Mass.

ADVERTISE IN ENGLISH — AND IN ESPERANTO

Reklamoj \$20. po paĝo— $\frac{1}{4}$ paĝaj aŭ pli—10 numeroj sen ŝango \$150. Perantoj skribu, pri rabato,

THE PERSON WHO NEGLECTS TO

STUDY ESPERANTO

IS BLIND, DEAF, AND DUMB TO THE
WORLD HE NOW LIVES IN

ESPERANTO HAS THE ENDORSEMENT OF EVERY
REASONABLE INVESTIGATOR

as the one **PRACTICAL** auxiliary language
Recognized and in use as such since the World War by:

The International Red Cross
The World Union of International Associations
The French and Italian Associations for the Advancement of Science
The French Academy of Sciences
The International Women's Suffrage Alliance
The International Peace Bureau
The International Labor Office
The World Union of Women
The Catholic International League of Youth
The Young Men's Christian Association
The International Bureau of Freemasons
The International Fairs of Leipzig, Frankfort, Lyons, Paris, Basle,
Padua, Lisbon, Barcelona, Bratislau, Bordeaux, Vienna, Reichenburg,
Malmoe, and Helsingfors
The Centennial Exposition of Brazil
The Paris Chamber of Commerce
and dozens of other organizations

UNANIMOUSLY ENDORSED BY LEAGUE OF NATIONS ASSEMBLY
By vote of September 21, 1922

HESITATE NO LONGER

ELEMENTARY and ADVANCED

CLASSES FOR STUDY OF THE LANGUAGE

are now just forming in all the principal cities of
NORTH AMERICA
and courses by correspondence may be arranged for anywhere

(If you lack details as to local courses write today to)

The Central Office of the Esperanto Association of North America
507 Pierce Bldg., Copley Sq., Boston 17, Mass., Hdqrs. for information & supplies